

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

3. Earum Appellationum injustitia tum ex ipso Appellationis nomine, tum ex gradibus, quibus protractæ sunt, probatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

ante annum 1533. cœpisse. Eadem ferè sententia Petri de Marca, aliorumque Gallia scriptorum, ex quibus jam facile intelligas hujusmodi provocaciones vel ex hoc capite improbandas esse, quòd novæ sint; semper enim novitas in ijs, quæ ad fidem, ac disciplinam Ecclesiasticam pertinent, suspecta fuit, præsertim cum Canonibus, praxique Ecclesiæ adversabatur. Audi S. Vincentium Lerinensem (a) in præclaro suo Commonitorio: *Mos iste semper in Ecclesia viguit, ut quo quisque Religiosus foret, eo promptius novellis adinventio- nibus contraheret.* Et alibi: *Christianus ergo Catholicus providebit, ut antiquitati inhereat, quæ prorsus iam non potest ab ulla novitatis fraude seduci.* Et planè si totam percurras antiquitatem, nunquam reperies appella- tiones ab Ecclesiastico ad prophanum tribunal sine horrore & exe- cratione auditas esse, cujus in Donatistis egregium exemplum; cum enim isti à sententia Melchiadis, Romanæque Synodi, aut ut alij volunt, à Synodo Arelateni ad Constantinum provocâ- sent; is teste Optato Milevitano, rei indignitate commotus in hæc verba prorupit: (b) *O rabida furoris audacia! sicut in causis Gentilium fieri solet, appellationem interposuerunt.* Quibus verbis non id tantum objurgat Constantinus, quòd Donatistæ ex levibus causis appel- lârissent (hujusmodi enim appellationes, ne quidem à Gentilibus admittebantur) sed quòd ab Ecclesiastico tribunali, & in causa Ecclesiastica ad Imperatorem provocârissent. Quid jam diceret Constantinus, si has ipsas provocaciones, & suscipi in Gallia, & defendi ut legitimas videret? Memoratu quoque digna est illa Theodorici, quamvis Ariani, sententia, qui cum à Patribus, quid in causa Symmachi Pontificis agi vellet, consultus esset? Respon- dit modestiâ Rege dignâ: (c) *In Synodali esse arbitrio in tanto negotio sequenda prescribere, nec aliquid ad se præter reverentiam de Ecclesiasticis negotijs pertinere.*

III. *Secundo.* Sed & ipsum nomen appellationis injustitiam istarum provocacionum ostendit: Appellatio enim est à minori ju- dice ad majorem facta provocatio: atqui potestas sæcularis etiam Regi multò est minor omni potestate Ecclesiasticâ; quâ ergo ratione à majori potestate ad minorem appellatur? Demus injustas esse Episcoporum & Pontificum sententias; num idèd, quia injustæ sunt,

(a) Vincent. Lerin. lib. 1. Commonit. c. 3. & 9. (b) Optatus lib. 1. contra Parm. (c) V. acta Synod. Palmar. Anno 502. & ibi Baron. ad eund. Annum n. 14.

sunt, debent majori injuriâ propulsari? quæ verò major injuria, quàm privatam injuriam publico Ecclesiæ dedecore ac damno vindicare, eamque non alieno tantùm tribunali, sed etiam minori subijcere? si ergo Reges suâ potestate abuti contingat; an idèò privatis Civibus à Regia sententia obtentu abusûs ad Parlamentum appellare licebit? & si quis id audeat, non in illum tantquam læsæ Majestatis reum vindicabunt? si ergo nullo abusûs prætextu appellari à Rege ad Parlamentum non licet, quantò minùs licebit à Pontifice ad Regem, aut Parlamentum?

Tertiò. Nihil verò istarum Appellationum indignitatem æquè prodit, ut illi gradus, quibus ad summum licentiæ & in verecundiæ pervenerunt. Primò enim exortu modestè, timidèque ac intra necessitatem procedebant, quæ causa fuit, ut Ecclesiæ irreperent conniventibus, nec invitis Episcopis, aut inobservatæ videlicet, aut contemptæ, & præsertim quòd soli Pontifici objectarentur, cujus potestatem arctari, non ingratum Episcopis amore libertatis. Initio igitur eò solùm pertinebant hujusmodi appellationes, ut executio suspenderetur, nec ultra temporalia aut beneficia proferebantur. Deinde coacti Episcopi, ut Decreta, quæ accusabantur, revocarent. Postèa ab ipsomet senatu irrita & nulla declarata; tandem in omni causa spiritali, Matrimoniali, ac Sacramentali appellari cæptum est; ut enim nulla causa, in qua aut committi abusus, aut fingi, & prætexi non possit, ita etiam nulla hujusmodi appellationibus non obnoxia, sic enim loquitur Jacobus Duhamel in sua Politica Regia, quam exhibet Compiler Libertatum Gallicarum Tomo 1. fol. 590. *si contra has regulas, inquit, edicta, Constitutiones, & placita Curiarum supremarum, si contra libertates & Immunitates Regni, si contra Jurisdictiones Regias, aliquid à Judicibus Ecclesiasticis fieri, vel attentari contigerit; remedium est Appellatio, quasi ab abusu: idque intelligo non solum de causis Criminalibus Regijs & privilegiatis, sed etiam de rebus Civilibus secularibus, & profanis; imò etiam spiritalibus & sacramentalibus: est enim Appellatio quasi ab abusu, via ad tribuendum Curijs Parliamentorum rerum spiritalium cognitionem, quæ aliàs ipsis non competeret.* Nulla ergo est causa tam sancta, quæ jurisdictionem Parlamenti, istarumque Appellationum laqueos effugere possit. Rursus appellari etiam solet, quando abusus non est notorius, unde facilè fuerit abusum

fingere, & causari, quando & ubi nullus abusus est, sicque omnes sententias Ecclesiasticas ludificari abusu prætextu. Accedit quòd hujusmodi Appellatio nullo tempore finiat, ac etiam post centum annos proponi possit, etiam post tertiam conformemque sententiam, etiam non servato Tribunalium ordine; & Judex Ecclesiasticus interpositâ eâ Appellatione ad Magistratus sæculares, superfedere interim executione debet: ut tandem, qui hujusmodi Appellationibus repugnaverit, litemque indixerit, reus habeatur contemptæ Majestatis, quæ omnia constant ex Feureto l. 1. quem de hoc argumento conscripsit. Vides ergo Appellationum tanquam ab abusu, conservandorumque canonum prætextu omnium maximum abusum induci, & canonicam disciplinam maximè ac in suis fundamentis everti; quis enim abusus major, quàm qui sacram, prophanamque potestatem confundit; imò sacræ potestati omnem nervum incidit, eamque penitus inutilem reddit appellationum objectu? aut quid sacris Canonibus magis adversum, quàm quod Immunitatem Ecclesiasticam tot Martyrum pugnis sancitam penitus evertit?

IV. *Quarto*. Et idè Clerus Gallicanus de hisce Appellationibus tanquam ab abusu, frequenter & gravissimè conquectus est, quippe cum totam Ecclesiæ libertatem aboleri jis videret. Extant inter acta Cleri Gallicani Tom. 5. Orationes, & alia innumera ferè documenta, ex quibus apparet Antistites Galliæ omnibus viribus conmissos esse, ut hujusmodi Appellationes sacræ libertati fatales submoverentur; sed cum sustinere torrentem non possent, illud saltem conatos, ut earum abusus quibusdam limitibus ac terminis cohiberent, sed vix aliquo operæ pretio, aulâ & adulatione prævalente. Videri etiam potest Tom: 1. eorundem Cleri Gallicani Actorum, ubi in Tractatu de libertate Ecclesiastica cap. 9. hæc leguntur, quæ Cleri Gallicani sensa plus satis explicant. *Omnium malorum vulnerumque, quibus Ecclesiastica potestas & disciplina aliquando afflicta est; illud maximum, quod ab Appellationibus tanquam ab abusu recepit. Artificium à Regijs Officialibus excogitatum, ut omnes causas Ecclesiasticas, quarum nulla eis cognitio aut judicium competit, suis Tribunalibus addicerent. Cum enim nihil in mundo sit, cui non abusus aliquis obiectari possit, ita nulla jam erit Persona Ecclesiastica cujuscunquo ea gradus aut digni-*